

Grattis till Valpen

Här kommer ett antal valp tips som kan vara bra att veta om.

1. Valpar behöver mycket tid

Den allra första tiden ska valpen inte lämnas ensam överhuvudtaget. Så småningom kan du träna i pass om någon minut för att sedan öka successivt. Ju mer tid du lägger på valpen i början, desto enklare blir resten av resan till en harmonisk, vuxen hund.

2. Är valpens tid nu?

RÄKNA MED ATT DIN LIVSSITUATION ser annorlunda ut om ett par år. Det kan handla om flytt, karriär, studier eller långresor. Hur ser dina drömmar ut och hur passar din nya familjemedlem in i framtida visioner?

3. Behöver ni hjälp?

KOMMER DITT HUSHÅLL att klara hundlivet på egen hand eller behöver ni hjälp ibland? Hitta gärna en hundvakt innan valpen hämtas hem.

4. Vad gör vi på semestern?

SEMESTER BLIR DET OCKSÅ sedan man skaffat hund. Den som inte har någon att lämna hunden till får leta upp det bästa hundpensionatet eller ta med hunden. Det går utmärkt att ta med hunden på längre utlandsresor utan att sätta den i karantän vid hemkomsten, men det kräver planering. Vaccinering ska påbörjas ungefär sex månader före avresan. Mer information om de regler som gäller för ut- och införsel av hundar får du hos Jordbruksverket, på telefon 036-15 5000 eller via webbplatsen www.jordbruksverket.se

5. Att köpa hund kostar

ETT HUNDKÖP ÄR EN STOR UTGIFT, räkna med att bara valpen betingar ett pris på mellan tio och tolv tusen kronor. Dessutom tillkommer kostnader bland annat foder, försäkringar, veterinärbesök och kurser.

Så här utvecklas din valp

1 vecka

DAG 1: Alldeles nyfödd knixar sig valpen målmedvetet mot tikens spenar för att dia. Syn-, hörsel- och iuktsinnena är utvecklade hos de späda valparna. Det är genom smak och känsel de upplever sina första dagar.

DAG 2: Valparna sover mest men är inte alldeles stilla. Musklerna tränas under sömnen och det rycker och knycker i de små kropparna.

DAG 9: Valparna är dubbelt så stora som när de föddes.

DAG 10: Utmanar sin muskelstyrka och försöker sig på att stå.

6 Bra kontakt med uppfödare

DEM ÄR DIN UPPFÖDARE? Kontakten mellan er är viktig och det är bra om du känner förtroende. Du kanske kan göra ett tidigt besök på kenneln innan du bestämmer dig för att det är rätt ställe? Då har du också chansen att lära känna din framtida valps föräldrar och släktingar.

7 Ta reda på allt om "din" ras

VAD KOMMER DU ATT HA i andra änden av kopp-let om ett år? Är den söta valpen på bilden du såg verkligen en ras som passar dig och din omgivning? Ta reda på allt om rasen du funderar på att skaffa. Mycket information finns att hämta hos Svenska kennelklubben via webbplatsen www.skk.se, eller på Bichon Havanais rasklubben www.bbhc.nu. Allt för att skaffa dig specialkunskaper före ditt valpköp.

8 Praktisera som hundvakt .

FAMILJENS MEDLEMMAR kanske drar åt olika håll? Pappa önskar sig en vallhund, mamma vill ställa ut och barnen drömmer om agility. Det finns en hund för hela familjen men det kräver noggrannhet i valet. Besök utställningar, men försök också göra nedslag i vardagen för den hundras du är intresserad av. Kanske kan du följa med en träningsgrupp eller be att få vara med när en uppfödare har valpträffar? Var inte blyg! Ta reda på om det finns hundägare i närheten du kan lära av. Eller ännu bättre, bli hundvakt en tid.

9 Lagg tid på pälsen

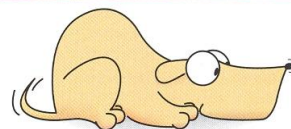
FUNDERAR DU PÅ EN PÄLS RAS? Ta reda på vilken vård och vilka verktyg som krävs för att sköta pälsen. Finns det något bra trim i närheten? Skönt att kunna få råd och hjälp om det behövs. Du kan alltid få råd och tips av din uppfödare. Lagg tid på pälsvården från början. Då sparar du massor av tid (och pengar) i det långa loppet.

2 veckor

3 veckor

DAG 12: Öppnar ögonen men ser dåligt eftersom synnerven inte är färdigutvecklad. De första tänderna spricker fram. Börjar reagera tydligt på ljud.

2 VECKOR: Nu går valparna korta bitar. De skäller och viftar på svansarna.

10 Prata med kunnigt folk

GÅ PÅ UTSTÄLLNING. På ett större evenemang har du chans att på nära håll se många raser och dessutom prata med kunnigt folk direkt. Det är ett utmärkt sätt att bekanta sig med nya raser.

11 Shoppa loss

SHOPPING INNAN DU HÄMTAR VALPEN: Kop-pel och halsband anpassade för rasen. Mat och vattenskål, praktiskt och lätt att hålla rent är rostfria bunkar. Stadigt blir det om man skaffar en ställning till. En borste och en kam för pälsvård. Någon sorts bädd, tillräckligt tjock för att den vuxna hunden ska trivas. En leksak, ett tuggben, foder och bajspåsar.

12 Var finns din veterinär?

Känner du till veterinärerna i ditt område? En bra kontakt är ovärderlig. Se över utbudet innan valpen kommer hem.

13 Undvik ärftliga problem

Har rasen du intresserar dig för några ärftliga problem, fysiska eller mentala? Hör dig för genom specialklubben så att du kan undvika dem.

14 Hitta sunda valpkullar

DET ENKLASTE SÄTTET att hitta friska och sunda valpkullar är att ta vägen via rasklubbarnas valpför-medlare. Kontakt med dem får du via rasklubbens webbplatser: www.bbhc.nu, eller genom SKKs informationstjänst.

15 Kolla allergi hos läkaren

ALLERGISK OCH HUNDÄLSKARE? Tyvärr finns inga raser som är allergisäkra. De ämnen som framkallar reaktioner finns i huden och i saliven hos hunden, inte i pälsen. Ändå kan det fungera. Tala med din läkare och gör en test genom att vara hundvakt.

16 Trestegsraket för rätt valp

KÖP INTE EN VALP utan att veta vad som finns bakom den. Trots att så många hundägare och uppfödare är seriösa, trots att regelverk och rekommendationer är så tydliga, finns det uppenbarligen utrymme för människor som avlar i bindo, utan tanke på vilka konsekvenserna kan bli. Din valp ska ha stamtavla och vara registrerad. Och ska den också vara rekommenderad av rasklubbens avelsråd. Då är risken väldigt liten för att du och/eller hunden råkar ut för bekymmer. Om du delar upp ditt planerade valp köp i tre delar är du så säker någon kan vara: 1. Välj ras. 2. Välj uppfödare. 3. Välj valp ur kullen.

17 Både valp & barn?

VÄLJ RÄTT TID FÖR DITT VALPKÖP. Första tiden bör du kunna ägna helhjärtat åt din nya vän. Om du ska börja ett nytt, ansvarsfullt arbete, eller vän-tar en lång, tung tentaperiod, ja då är det bättre att skjuta upp valpköpet. Små barn och hundar kan vara en fantastisk kombi-nation. Men att skaffa en liten valp i samband med att en nyfödd människa pockar på uppmärksamhet ställer stora krav på tid, kraft och ork. BÅDE VALP & BARN? Har du en människovalp bör du fundera på om du orkar med fler vildar.

18 Lär dig uppfostran i tid

HUNDEN KOMMER ATT VARA en del av ditt liv. Hur vill du att det ska se ut? Faktum är att du bestämmer, det är ditt val. Är det viktigt för dig att din hund kommer när du ropar måste du lära den det. Tycker du att skällande är störande är det upp till dig att förhindra det. Ta reda på hur. Och gör det helst i tid, vilket i praktiken betyder innan du hämtat valpen.

19 Tik eller hane?

TIK ELLER HANE? Det finns för- och nackdelar med båda valen. Fundera över vad som passar dig bäst. Tikar löper normalt två gånger per år. Hanhundar har en tendens att vilja markera överallt (men det går att undvika genom lyd-nadsträning). Det sägs att hanhundar är mer aggressiva, mer "framåt" än tikar. Men det är definitivt ingen regel. Det finns tikar som utvecklar en stark vilja att domi-nera sin omgivning. Här handlar det, som i det mesta som har med hundar i kombination med människor att göra, om hur hundägaren bygger den nödvän-diga relationen och kommunikationen. Välj med känsla och med hjälp av uppfödaren.

20 Tänk efter före vilken typ

STOR ELLER LITEN? Aktiv eller lugn? Visserligen har alla raser i grunden samma ursprung men skillna-derna är mycket stora. Vad vill du med ditt hundliv? Hur mycket är du beredd att satsa, vare sig det gäller träning eller pälsvård? Tänk efter före.

21 Låt uppfödaren säga sitt

VILKEN AV VALPARNA I KULLEN ska man välja? Den minsta för att den är så söt? Den tuffaste för att den är så söt? Eller den med fläcken runt ögat för att den är så söt? En erfaren uppfödare kan hjälpa dig i valet. Han eller hon känner rasen och den här speciella kullen. Pre-sentera dig själv, berätta vem du är och vad du önskar av ditt hundliv så att rätt valp kommer till rätt hem. Det kan skilja förvånansvärt mycket mellan valpar i samma kull, från den tuffa, företagsamma valpen med påtaglig självsäkerhet till den återhållsamma, nästan tillbakadragna. Ingen av dem är bättre eller sämre än den andra. Men säkert är ändå att vissa hundar fungerar bättre med vissa människor. Så låt uppfödaren vara med i valet.

22 Vilket namn ska den ha?

VAD SKA VALPEN HETA? Tvåstavigt är bra för dig att ropa och bra för hunden att höra.

3 veckor

Så här utvecklas din valp

1 mån

3-4 VECKOR: De första klumpiga försöken till bus och lek. Provar olika ljud, morrar och gläfsar. Första stegen mot rumsrenhet. Om möjligheten finns lämnar valparna lådan för att uträtta sina behov.

3-8 VECKOR: En viktig period när valparna ska skolas in i människans värld. Får de inte tillräckligt med umgänge och stimulans under den här tiden kan valparna bli skygga och svårhanterliga.

23 Var ense om reglerna

HA ETT FAMILJERÅD och gå igenom de mest grundläggande reglerna innan valpen kommer hem. Sätt upp en lista med de viktigaste punkterna. Något om att valpen måste få äta och sova i fred. Att de käraste ägodelarna inte får ligga på golvet eller att valpen inte får vara i sängen om det känns viktigt och så vidare.

24 Gå på valpkurs!

KOLLA UTBUDET AV KURSER i ditt område, både grundläggande valpkurser och specialinriktade utbildningar. Anmäl dig inte till valpkursen för sent, den brukar vara en riktigt bra grund att stå på inför valpens väg in i vuxenlivet och människornas värld. Prata med rasklubben och den lokala kennelklubben. Den hittar du i telefonkatalogen eller på Internet genom SKKs webbplats www.skk.se. Ett annat tips är att se vad Svenska brukshundklubben har att erbjuda. Där finns också många lokala klubbar, vissa av dem är mycket aktiva. Leta på webbplats www.brukshundklubben.se.

25 Vilket koppel är bäst?

TALA MED UPPFÖDAREN om vilket halsband som passar din ras. Valpar med mycket päls kan till exempel behöva ett halsband som liknar dressyr-länken, ett så kallat halvstryp. Det här har definitivt ingenting med strypling att göra, det är en försäkran om att valpen inte ska kunna krypa ur. Annars är ett brett läderhalsband och ett läderkoppel med en ordentlig hake ett bra val. Det finns så kallade rullkoppel som gör att hunden kan få större svängrum, men det är absolut inget för den lilla valpen. Rullkoppel ska bara användas om hunden är säker på inkallning och tränad i att inte dra i kopplet. Annars kan den till synes så praktiska rullen snabbt börja göra skäl för smeknamnet "olyd-nadskoppel".

2 mån

8 VECKOR: Nu är det dags för de små krabaterna att flytta till sin nya familj. Valpen behöver mycket kärlek och närhet de första dygnet på nya stället!

3 mån

26 *Försäkra hunden*

EN HUNDFÖRSÄKRING bör du ha. Många val-par är försäkrade vid leverans och kanske är det en försäkring som känns bra, men kolla alternativen och välj efter dina behov. Sveland och Agria är de mest kända.

27 *Ta det lugnt på hemresan*

PLANERA FÖR HEMRESAN från uppfödaren. Var gärna två, en som kör och en som tar hand om den lilla hunden. Kanske är din valp orolig, kanske blir den åksjuk. Beväpna dig med god tid och tålamod. Kör inte sex timmar i sträck bara för att komma hem så snabbt som möjligt. Rasta ofta, ta dig tid att bara slappa med valpen i knäet en stund mellan kör pas-sen. Ge valpen en godbit och lite friskt vatten, låt den nosa runt lite om den vill. Tänk på att den första tiden bygger en mångårig relation, och det bygget börjar den sekund du hämtar valpen. Visst, nästan allt går att reparera och ändra, framför allt eftersom en liten hundvalp är så fantastiskt anpassningsbar och läraaktig. Men det skadar aldrig att börja i tid.

28 *Är din valp åksjuk?*

SKYDDA BILEN när du hämtar valpen, vissa hundar blir rejält åksjuka när de är små. Men bli inte förskräckt, tendenser till åksjuka brukar gå över.

29 *Minst nio veckor*

FÖRSÖK ATT HÄMTA VALPEN när den är mellan nio-tio veckor. Då är den redo både fysiskt och mentalt att möta en ny miljö. Nu är bästa tiden att präglas i en ny flock.

30 *Skapa en fredad mat zon*

ORDNA EN FREDAD MATPLATS åt din valp. Här ska inget oroa eller störa.

31 *Välj en skyddad vrå*

EN HUND BEHÖVER EN PLATS att dra sig undan på. En skyddad sovplats där inga leksugna barn eller klåfingriga vuxna har tillträde.

Var finns den vrån hemma hos er? Det ska inte vara en plats helt utanför familjens vardagsliv. Bättre då att hitta ett läge i lägenheten eller huset där hunden både kan dra sig tillbaka och samtidigt ha lite koll på vad som händer. Många vana hundägare med familj och barn väljer en plats under till exempel telefonbordet i hallen eller köket. Där är hunden i fred men också alldeles nära händelsernas centrum. Så småningom lär du dig hur just din hund fungerar. Om den vill ha totalt lugn och ro flyttar du platsen till en sådan vrå. Det blir tvärtom om hunden älskar att vara mitt i allt som händer också när den vilar.

32 *Låt valpen sova nära dig*

Planera för några sömlösa nätter när valpen kommer. Det behöver inte bli så, men var beredd. Kanske ska du sova med valpen nära så att du bara kan sträcka ut handen för att lugna i så fall, sov med valpen där den ska sova i framtiden. Om du bara provisoriskt (hundar kan inte tänka provisoriskt) inför vanan att valpen sover i din säng, eller precis bredvid den, kan det bli svårt när det är dags att flytta ut eller bort till en hundbädd. Att gå åt andra hållet, du flyttar men hunden ska ligga kvar, är betydligt enklare.

33 *Planera för kispaus*

EN NIO-TIO VECKORS VALP behöver kissa ungefär en gång i timmen. Hur löser du det?

34 *Nu är tid att göra rätt*

HAR DU HAFT ETT specifikt beteendeproblem med en hund tidigare? Tänk igenom hur du ska göra den här gången för att inte hamna i samma situation igen. Det är lätt att göra fel av gammal vana.

35 *Klämträna din valp*

VÄNJ DIN VALP VID NÄRGÅNGEN HANTERING från början. Titta den i mun och öron, lyft på svan-sen och känn på tassarna. Lyft upp den på ett bord, beröm och känn igenom hund kroppen, från nos till svanstipp. Så lägger du grunden för konfliktfria möten med veterinärer och utställningsdomare.

36 *Skaffa en stadig bilbur*

KOMMER DU ATT AKA ENSAM med valpen i bil kan det vara bra med en stadig bur redan från början. Om du skaffat en bur anpassad för den vuxna hunden kan du tillfälligt göra den mindre. Ett sätt är att bygga "innervägg" med en träskiva, men se till att den sitter fast ordentligt. Ett annat är att lägga hopvikta filter längst in i buren, för att på så sätt göra den mindre. Hundar tycker om lyor. Också den lilla valpen känner trygghet av att inte ha så mycket runt sig att kontrollera hela tiden. Ordet bur har blivit fult när människor talar om hundar, men i hundens värld heter det lya, vilket är en helt annan sak.

37 *Är valpen märkt i örat?*

ALLA HUNDAR SKA ID-MÄRKAS och oftast är det redan gjort när du hämtar valpen. Kolla ändå, för säkerhets skull. Ett sätt att märka en valp är att lägga in ett chip under huden. Det läses av med särskild apparatur. I och för sig ett modernt och effektivt sätt att kontrollera en hunds identitet.

38 *Klipp klorna i tid*

MÅNGA HUNDAR ÄR RÄDDA för att få sina klor klippta. Börja i tid för att undvika det onödiga pro-blemet. Köp en bra klo tång (den ska vara skarp) och klipp klorna ofta under lugna omständigheter i början. Träna genom att klippa några klor i taget. Öka sedan på antalet klor allt eftersom hunden har vant sig. Klipp klorna sedan en gång i veckan. Är du osäker gör då ett besök hos ett proffs på en trimsalong. Lär dig handlaget. Dessutom är det bra att klippa hundklor lite och ofta. När en klo får växa sig lång följer den käns-liga nerv- och blodfyllda pulpan med. Till slut är det omöjligt att få kortare klor utan att skada pulpan.

3 mån

Så här utvecklas din valp

4 mån

3 MÅNADER:

Börjar tappa sina mjölk-tänder som ersätts med ett permanent garnityr. Det är dags för valpkurs.

3-4 MÅNADER:

Visar din valp en ny, stöddig sida? Det beror på den så kallade halva köns-mognaden.

39 *Vad ska valpen äta?*

KANSKE HAR VALPEN VANT SIG vid ett specialfo-der som inte kan köpas var som helst. Hör med din upp-födare i god tid så att du kan förbereda dig och ha rätt foder hemma när det är dags. Be om utförliga kostråd inte bara för de närmaste veckorna utan för månader framöver. Ta för dig av den erfarenhet som finns. Fråga också när det är dags att byta till vuxenfoder och hur uppfödaren anser att det ska gå till. Så småningom kan du växla över till ett foder som du själv anser är bra, men i början är det klokast att följa kennelns råd.

40 *Ge inte för mycket godis*

GE INTE EN VALP FÖR MYCKET GODSAKER utanför de fasta måltiderna. Detta av två skäl: Hundar är, som sagt, klockrena vanedjur. Om du vänjer valpen vid att den får snask när den vill kan du skapa ett mat problem. Mycket godis i stället för mat är inte bra för den väx-ande kroppen. Där finns ingen skillnad mellan män-niskor och hundar.

41 *Sätt dig in i regelverket*

PAPPER SOM BÖR FÖLJA MED valpen när du hämtar den: Ett högst en vecka gammalt veterinärbe-siktningsintyg. Ett registreringsbevis utfärdat av SKK. Ett köpeavtal. Läs igenom avtalet noga. Där ska finnas regler för hur det ska gå till om du av någon anled-ning vill lämna tillbaka valpen till uppfödaren. Det är inte det första man tänker på när den gulliga valpen ska hämtas, men för allas skull (inte minst den lilla valpens) är det bra att sätta sig in i regelverket.

42 *Är hunden avmaskad?*

KOMMER DIN VALP ATT VARA VACCINERAD och avmaskad när du hämtar den? Fråga uppfödaren och boka tid hos veterinär om vaccineringen behö-ver kompletteras. Glöm inte att skriva upp i alma-nackan att den ettåriga hunden också ska vaccineras.

43 *Max 5 timmar per dag*

FEM TIMMAR PER DAG klarar en vuxen hund att vara ensam, förutsatt att den får fysisk och mental stimulans både före och efter. Klarar du det tidsmässigt? Det är klart att du gör, allt handlar om planering. Ty det är ju så att den som skaffar hund vill satsa på att det nya livet ska bli så bra som möjligt. Och den som gör så blir fast för alltid. Hunden kan verkligen bli en av människans allra bästa vänner.

44 *Fixa ansvarsförsäkring*

DE FLESTA FÖRSÄKRAR SIN HUND för eventuella veterinärkostnader, men innan du skaffar hund bör du också se över din hemförsäkring. Ställer din hund till med något, till exempel en olycka eller om den skadar en annan hund, blir du ersättnings-skyldig. Skydda dig med en ansvarsförsäkring.

45 *Vilket ansvar har du?*

TA REDA PÅ DINA SKYLDIGHETER. Vilket ansvar har du som hundägare? Vad innebär till exempel koppelvång? Olika kommuner kan ha lite olika regler för hundar och hundägare.

46 *Planera för vardag*

VAR FINNS DE BÄSTA RASTPLATSERNA i din närhet? Var finns tunnor för bajs påsarna? Prata lite med folk i din omgivning om att du ska skaffa hund. Det är bra att många vet att det snart finns en valp i huset. Då brukar man också få reda på viktiga saker, till exempel att någon är hundrädd. Tänk på att aldrig koppla din hund utanför affär eller annat utan att ha ordentlig uppsikt.

47 *Respektera hundrädda*

TA HUNDRÄDSLÅ PÅ ALLVAR. Visst finns det människor som mest är lite avvaktande, lite allmänt oroad av att ha hundar (framför allt stora) i närheten. Men det finns också en fobi, en riktig rädsla som inte går att kontrollera. Om någon som du och valpen/hunden möter reagerar tydligt eller kraftigt, är det alltid bra att gå.

48 *Håll koll på Jyckens hälsa*

LITE HEMMAVETERINÄR är det inte dumt att vara, åtminstone så mycket att du upptäcker sådant som inte står rätt till. Apotekets lilla broschyr "Hälsoråd för hund" innehåller mycket bra information. Du ska vänja valpen vid beröring ändå, så passa på att lär dig hur den känns, i muskulatur, leder, ja överallt. Då har du lättare att bedöma enklare skador innan det är dags för veterinär.

49 *Läs om dressyr*

SÅ FORT VALPEN HAR LÄMNAT sin uppfödare börjar du prägla den. Långt innan den dagen bör du fundera över hur du vill att din hund ska uppföra sig i alla möjliga sammanhang. Hur ska du fostra den? Vilken metod passar dig? Gå till biblioteket och låna böcker om hundar och dressyr. Du kommer att se att det finns många olika sätt att gå till väga. Hur ser din väg ut? Kanske får du plocka lite här och lite där för att det ska kännas rätt.

50 *Se film och lär*

DET FINNS MÅNGA BRA BÖCKER i ämnet hund. Men det är inte alltid så enkelt att omsätta nyvunna teoretiska kunskaper i praktiken. Ett alternativ (och ett vettigt komplement) är att köpa eller låna hem video- eller DVD-filmer. Det är betydligt lättare att göra rätt när du sett hur det fungerar i rörliga bilder.

51 *Aktiva raser kräver mer*

ÄR DIN RAS AVLAD för ett särskilt syfte? En collie är visserligen en stilig pälsras men också en utpräglad vallhund. Fundera över hur du ska tillfredsställa de speciella behoven. Finns det möjligheter till specialträning i din närhet eller kan du tillfredsställa hundens behov av mental och fysisk aktivitet med andra sysselsättningar? Vallning kanske inte är enda alternativet för vallhunden? En ordentlig satsning på agility eller bruksträning kanske fungerar som ersättning? Tala med rasklubben. En sak är säker, aktiva raser kräver ett aktivt liv, annars finns risk för understimulering, stress och problem. En hund måste få utlopp för allt den har inombords, om du inte leder den rätt hittar den egna vägar. Och det är oftast inget som passar dig.

52 *Valpen växer snabbt*

VALPENS UTVECKLING går rasande snabbt och efter ungefär ett halvår är din hund könsmogen. Det dröjer inte så länge innan den är vuxen och kanske en bjässe på femtio kilo. Därför måste du starta ert samarbete så fort ni kommer hem. Det är du som leder ekipaget. Det är upp till dig om era promena-der ska bli nöjsamma eller plågsamma.

53 *Rätt vanor från början*

DET ÄR INTE SÅ ENKELT att ändra människans invanda beteenden. Vi är vanedjur. Bestäm dig alltså för att de vanor du vill att valpen ska ha är samma vanor som du vill se hos den vuxna hunden. Exempel: Vill du inte att din vuxna, irländska varghund ska få stå med de leriga tassarna mot dina axlar, ja då ska inte den gulliga valpen få hoppa högt mot dina ben heller. Det du lyckas befästa hos den unga hunden, sitter med hjälp av enkla påminnelser fast hela hundens liv.

54 *Lär barnen respekt*

FINNS DET BARN I ER NÄRHET? Tala noga med dem om hur valpen ska hanteras när den kommer. Att den måste få sova och äta ifred, att den inte får bäras, att den inte alls tycker att det är roligt att prova dockkläder eller att spela hockey. Självklart måste man också som vuxen freda barnen för sylvassa tänder när valpen är på lekhumör. Lär både människobarnen och hundvalpar att respektera varandra.

55 *Lär sig ovanor lika snabbt*

FUNDERA ÖVER VAD DET INNEBÄR att vara konsekvent. Hundar är ofta väldigt läraaktiga, de lär sig ovanor lika snabbt och enkelt som goda vanor. En gång kan förstöra en hel del nedlagt arbete. En valp som har lärt sig att inte hoppa tar tacksamt emot de nya direktiven när någon glatt låter den hoppa med försäkringar om att det alls inte gör någonting. En lerig dag tio kilo senare är det inte lika kul, men det förstår inte hunden.

56 *Stick ut på upptäcktsfärd*

VÄRLDEN ÄR SÅ STOR, så stor. Oftast kommer valpen från en skyddad miljö där den har träffat ett begränsat antal människor och djur, men nu är det dags att se sig omkring. Och du ska hjälpa till. Ta med din valp på upptäcktsfärder för att utforska det obe-kanta. Det kallas miljö- och social träning och är en viktig del i valpens uppfostran. I nya miljöer är det viktigt är att du finns med som stöd. Men utan att ömka när valpen frågande undrar om det ni möter är lite läskigt. Valpen frågar dig och om du svarar med att "tycka synd om och trösta på människors vis" får dina ambitioner att visa valpen den stora, härliga världen motsatt effekt.

57 *Fira i stillhet*

DEN STORA DAGEN NÄR NI HÄMTAR VALPEN bör firas i stillhet. Vänta med att bjuda in och visa upp i 3 veckor. Låt valpen vänja sig vid den nya miljön, låt den bekanta sig med den nya familjen i lugn och ro.

58 *Lita aldrig på valpen*

DU KAN BÖRJA LÄRA VALPEN en massa nyttiga saker redan från början. Här är några tips:* Undvik att använda ordet "nej" utom när det verk-ligen behövs och bara i situationer då du tydligt kan visa vad "nej" betyder.* Tjata aldrig på en valp. Var så tydlig du kan. Säg inte "kom hit" hundra gånger om valpen är på väg från dig. Säg i stället "kom hit" en gång när den är på väg mot dig.

59 *Var sparsam med nej*

VAD BETYDER NEJ FÖR DIG? Kanske nja, eller till och med ja ibland. Den sortens oklara nej kommer valpen snart att ignorera helt. Nej betyder alltid nej när du talar hundspråk. Det är därför man ska vara så sparsam med det ordet.

60 *Var tydlig i allt du gör*

I HUNDARS VÄRLD FINNS INTE många gråzoner. Det ska du använda. Var tydlig i allt du gör. Det här är tillåtet, det där ska valpen inte göra. Tydliga gränser ska gälla. Inte för att du ska bevisa att du är en fantas-tisk flockledare. utan för att valpen (och så småning-om den vuxna hunden) mår bäst av det.

61 *Ignorera dumheter*

OM VALPEN GÖR NÅGOT som du absolut inte vill att de ska göra, är det bästa att totalt ignorera händelsen. Om du inte vet hur du ska bete dig. börja med att strunta i det valpen gör. Ta sedan reda på hur du borde ha gjort, hos rutinerade hundägare, i litteratur eller hos hund klubben. Nästa gång är du förberedd.

62 *Ta bort alla lösa sladdar*

SE ÖVER HUR DU HAR DET med lösa sladdar hemma. Vita och gråa ormar som rör sig lustigt när man tuggar på dem kan vara en oemotståndlig lockelse för en liten valp.

63 *Kom långt på ett klick*

VISSA TRÄNINGSMETODER kräver utbildning och verktyg. Läs, lär och införskaffa nödvändigt material, till exempel en klicker om det är ett trä-ningssätt som passar dig.

5 mån

CIRKA 5 MÅNADER:

Valpar lär dig snabbt. Använd tiden väl, träna på ordet "nej" - men tjata aldrig.

6 mån

6 MÅNADER:

Om ni inte redan börjat på valpkurs är det hög tid att anmäla er nu!

64 *Lär dig hundspråket*

DET ÄR DINA ORD OCH DIN HANDLING som gäller. men problemet är att du och din hund inte talar samma språk och ibland blir det fel. Valpen som blir ynkad när den blir rädd för klo tången får bekräftelse på att den är farlig. Valpen som får upprepade ryck i kopplet när den närmar sig en annan hund känner sig manad av dig att gå framåt med ännu större kraft. Det finns enkla sätt att inte hamna i språkförbistring. Men det kräver studier. Lite kunskap om hundars beteenden, om deras signaler och kroppsspråk är alltså att rekommendera. Ju mer du kan om hur hundar "samtalar" och läser av sin omgivning, desto bättre blir kommunikationen mellan er. I början kan etologin, beteendevetenskapen, verka krånglig och svårbegriplig. Men den som är intresserad av hundar lär sig snabbt.

65 *Bättre än godis*

EN LITEN (DEN SKA VARA LITEN) GODBIT kan vara bra att ha tillhands. För att belöna, uppmuntra, lugna eller avleda valpen. Men låt inte godis helt fylla dessa uppgifter. Det finns många andra sätt att nå samma resultat. Din odelade uppmärksamhet och dina vänliga ord är naturligtvis ännu bättre.

66 *Städa bort allt gott tugg*

VALPENS HEMKOMST är ett ypperligt tillfälle att få hemmet städat. Allt kan nämligen ätas. Ingen hänsyn tas till att det är den mest älskade dockan, de bästa fotbollsskorna eller en hyrd videofilm, allt inom räckhåll tuggas sorgglöst i småbitar. Det är bättre att förekomma än att börja tjata på valpen. Städa undan lösöret för att kunna koncentrera dig på valpen i stället för på paraplyet du fick i present av faster Agda.

67 *Vilka favoriter väntar?*

VALPAR MÅSTE SKYDDAS som småbarn. Allt som är farligt för dem måste ställas undan. Mediciner och rengöringsmedel är självklart, men visste du att vanlig choklad innehåller ämnen som är direkt giftiga för hundar?

68 *Vilka gifter finns hemma?*

VISA VÄXTER ÄR GIFTIGA, både för människa och för hund. En annan sak att se upp med är sommarens alblomning i sjöar och hav. Glöm inte att en valp alltid är känsligare än en vuxen hund. Mer information om giftigheter finns bland annat hos Giftinformationscentralen, 08-331231. Hemsidan heter www.giftinformation.se Dit kan du höra av dig med allmänna frågor men också när något hänt och du misstänker förgiftning.

69 *Servera mat regelbundet*

SMÅ VALPAR ÄR BEROENDE av regelbundna mattider precis som små barn. Rent vatten måste finnas framme hela tiden. Skaffa stadiga skålar för att förhindra att de välter. Många valpar älskar att plaska runt i vattenskålen.

70 *Varning för dörren*

DÖRRVARNINGI Valpar är små, kvicka och efter-hängsna. Rätt som det är har de kastat sig efter just när du ska stänga en dörr. Klämrisken är stor. Häng en dubbelvikt handduk över dörren så kan ingen dra igen den på valpen av misstag. det är särskilt bra om du har barn i huset.

71 *Se upp för trappan*

TRAPPOR INNEBÄR EN FALLRISK för valpen. Sätt upp ett skydd. Det finns särskilda reglerbara grindar för småbarn som kan anpassas för olika breda trappor. En valp ska naturligtvis lära sig att gå i trappor, men helst i lugnt tempo med din hjälp. Om den får välja hastighet själv brukar det gå alldeles för fort.

72 *Lär valpen bli rumsren*

HUR SNABBT VALPEN BLIR RUMSREN är upp till dig. Ni måste ut ofta, under dagtid helst en gång i timmen och dessutom någon eller ett par gånger nattetid. Lugn, det handlar bara om en kort period. Det ges gärna råd när det gäller rumsrenheten. Ett är att lägga ut tidningar på golvet och försöka vänja valpen vid att det är där man gör ifrån sig. Men tänk som en valp. Vad lär den sig då? Jo, den läroaktiga hunden inser att man ska leta efter dagstidningar när det är dags. Lagg i stället stor kraft på att gå ut ofta. Alltid efter måltider, sovstunder och stöjig lek. Trotsa väder och vind en tid, då går det förvånansvärt snabbt att få valpen rumsren. När valpen är riktigt liten och har sovit en lång stund, kan du lyfta den direkt ur bädden och ut där den kan kissa. Lite längre fram kan du locka så snart valpen vaknar, var rolig och lekfull hela vägen ut. Då är risken mindre att pölen hamnar på golvet i stället för utomhus.

73 *Skapa en hundfri zon*

KANSKE VILL DU HA HUNDFRITT någonstans i ditt hem? Barnens rum kanske ska fredas för att undvika konflikter. Sätt upp ett hinder i dörrhålet, en grind eller ett tillfälligt stopp gjort av till exempel en kompostgrind. Snart lär sig valpen var gränsen går och du kan ta bort hindret utan att valpen passerar tröskeln.

74 *Anmäl till hundregistret*

VÄLDIGT MÅNGA ÄR fungerade Svenska kennelklubbens register som landets central när det gäller att hålla ordning på våra hundar. Men efter olika turer mellan SKK och statliga myndigheter är bilden en annan. Numera ska alla hundar (födda efter 31 december 1992) vara registrerade i Centrala hundregistret. Djurskyddsmyndigheten är ansvarigt för registret men har anlitat Statens jordbruksverk för skötseln. Blanketter kan beställas på 036-15 6460, eller via e-post: hundregistret@sjv.se. Nyregistrering kostar 150 kronor och ett ägarbyte kostar 70 kronor. Därmed inte sagt att du ska strunta i SKK:s medlemsregister. Det statliga registret finns för att polisen, djurskyddsmyndigheter, smittskyddet och andra enkelt ska kunna identifiera hundar. SKK är något helt annat, där handlar verksamheten om att utbilda, underhålla och hjälpa hundägare.

75 *Träna utan tvång.*

DEN DAGLIGA SKÖTSELN ska vara snabb och smidig. Träna tidigt allt som kommer att vara er vardag. Vill du att hunden ska stå still när du torkar tassarna efter promenad, öva på det. Kommer borstning och kamning att stå på dagordningen måste det vänjas in. Vill du kunna schampo-nera utan kamp så är det ett moment att öva. Träna utan att tvinga eller tråka ut. En utmaning att grunna på innan det är dags. Hemligheten är: Träna alltid i korta pass.

6 mån

Så här utvecklas din valp

7 mån

6-9 MÅNADER:

Någon gång under den här tiden blir hunden köns mogen, men variationerna i tid är stora. Tiken löper och hanhunden lyfter på benet när han kissar.

76 *Gör det skoj att lyda*

TÄNK FÖRST OCH HANDLA SEDAN. Du är den kloka ledaren och du måste ha en plan, ligga ett stegföre. När valpen springer från dig duger det inte att skrikande springa efter. Det går snabbt att införa ovanor. Det är inte alltid bäst att börja bearbeta det specifika problemet i en akut situation. En trotsig unghund som vänder rumpen till och springer åt andra hållet gång på gång är inte styrbar. Förhindra att situation-er uppstår. Koppla din hund och börja befästa din ledarroll med övningar av alla de slag. De behöver inte ha med inkallning att göra till att börja med. Hemligheten är att göra dig intressant. Hunden ska vilja lyda, det ska vara kul och i längden mer lönsamt för hunden. Dit når du inte genom att bara banna valpen när den gör fel.

77 *Glatt & roligt namn*

ÅT HUNDENS NAMN vara som godis. Namnet ska bara vara positivt i valpens öron. "Fido, FY, Nej" är ingen bra kombination. Låt fy och nej stå för sig själva.

78 *Gör du dig förstådd?*

HUNDAR FÖRSTÅR INTE SVENSKA. Och inte begriper de bättre för att du skriker. Märker du att budskapet inte når fram är det bäst att stanna upp och tänka efter. Vad har gått fel? Hur ska du lägga om taktiken för att nå fram?

79 *Se till att lyckas*

TILLRÄTTAVISA INTE NÄR DU VET att du kom-mer misslyckas. Hoppas valpen på en person som glatt uppmuntrar det förstår den inte dina ilskna nej. Bättre är att lugnt avbryta och förklara för den andra personen att du helst ser att din hund inte hoppas eftersom alla inte uppskattar det.

80 *Ta av halsbandet*

TA ALLTID AV HALSBANDET när du kommer in med valpen efter en promenad. Det finns en risk att bandet fastnar i något.

81 *Inget halsband vid lek*

HA FÖR VANA ATT ALLTID ta av halsbandet när valpen leker med andra hundar. Tänder eller ben kan fastna och någon av hundarna kan skada sig.

82 *Lämna aldrig utan tillsyn*

PLANERA FÖR ALLA VARDAGENS MOMENT. Hur gör du när valpen är liten och du behöver handla? Små valpar ska aldrig bindas och framför allt inte utan tillsyn. På en del platser kan inte den vuxna hunden lämnas utanför en butik eftersom den riskerar att bli stulen.

83 *Högst en timme i buren*

DET FINNS NUMERA EN LAG som säger att hundar i praktiken inte får vistas längre än en timme i sträck i buren om bilen står stilla. Det betyder två saker: Ta reda på mer om vilka regler som gäller och rasta ofta. När det gäller lagar och regler finns nästan allt som har med hundar att göra hos Djurskyddsmyndighe-ten, på 0511-274 00 eller hemsidan www.djurskydds-myndigheten.se.

84 *Åkta valpen för solen*

DET KAN VARA PRAKTISKT och trevligt att ta med hunden i bilen, men det finns saker att ta hän-syn till. Det tar till exempel bara några minuter innan temperaturen blir livshotande hög för hunden sedan man parkerat den i solen en sommardag. Detta oavsett om rutorna är nervevade. En överhettad hund måste kylas ner, men inte för snabbt. Häll ljummet vatten över hunden, men börja med huvud och hals. Att kyla ner kroppens centrala delar, hjärta och lungor, först och för snabbt, kan innebära livsfara. Det bästa är alltså att undvika att det händer. Små valpar är särskilt känsliga för värme.

85 *Avled uppmärksamheten*

DET BÄSTA DU KAN GÖRA när valpen eller ung hunden blir skrämmd eller orolig för något är att avleda uppmärksamheten med något trevligt eller att ignorera det hela. Så fort du börjar trösta, ynka och övertyga om att det där inte var farligt signalerar du motsatsen.

86 *Var observant på hunden*

STUDERA OCH LÄR KÄNNA DIN VALP FYSISKT. Hur känns den i hullet? Hur rör den sig? Hur ofta kliar den sig? Hur mycket sover den och så vidare? Har du varit observant lägger du snart märke till om något avviker och är fel.

87 *Vill hälsa på alla*

SNART ÄR DIN VALP KAVAT OCH TRYGG i sin nya miljö. På era promenader kommer den att vilja hälsa på alla ni möter, hund eller människa. Det är upp till dig att avgöra om och när det är okej. Hundar som möts på gatan måste absolut inte alltid hälsa. Gör något intressant själv för att rikta uppmärksamhet- åt ditt håll om du inte alltid vill stanna för hälsningsceremonier.

88 *Hitta kompisar*

FÖRSÖK ATT HITTA KOMPISAR till både valpen och dig. Promenadkamrater är alltid bra. Din valp lär känna andra hundar, den tränas i viktiga signalspel samtidigt som den har kul. Dessutom får du själv stöd och hjälp när det behövs.

89 *Var ska valpen sova?*

DÄR DU ÄR OCH ALLTID OSTÖRT! stojiga miljöer är det bra att inreda en speciell plats där valpen vet att den får vara ifred, snart märker du att den helst är i din närhet. I sovrummet på natten (det behöver inte betyda i sängen), i köket när du lagar mat och så vidare. Kanske behöver du enkla fällor på flera ställen. Å andra sidan brukar valpar ganska snabbt hitta egna platser där de snabbt vänjer sig vid att trivas. En i köket, en i hallen, en i arbetsrummet, en i tvättstuga. Det är upp till dig om du vill förvandla de valen till mer bekväma platser.

90 *Skydda mot fästingar*

HÄMTAR DU DIN VALP UNDER VÅR eller som-mar kan ni behöva skydd mot ormbett och fästingar. Nyfikenheten är större än rädslan hos en liten valp och ett huggormsbett är allvarligt. Prata med din veterinär så kan du få receptbelagda kortison-tabletter för att snabbt påbörja behandling om olyckan skulle vara framme. Fästingar hålls borta med speciella droppar eller impregnerade halsband. Men kontrollera ändå alltid hunden efter en promenad i naturen. En stor andel av fästingarna bär sjukdomar som kan ge svåra symtom. Jordgättingars stick kan också ge svåra symtom.

91 Träna korta pass

Träna korta pass utan hårdhänt tvång eller tristess. Det gäller generellt, vad ni än tränar på.

92 Bädda valpen bädd

Valpens bädd ska vara anpassad efter hur mycket den väger eller kommer att väga. Tyngre raser behöver tjockare underlag för att ligga bekvämt. Bädden måste vara lätt att rengöra (vilket du inser efter en tid) och den ska inte vara lockande att tugga sönder.

93 Sköt om tänderna

De sylvassa små valptänderna byts efter en tid mot ett permanent garnityr. Vänj valpen från början vid att du tittar och petar försiktigt i munnen. Borsta lite på tänderna med en mjuk tandborste. Ingen hund behöver tandborstning morgon och kväll, men gör det då och då för att undvika tandsten och dålig andedräkt. Tuggben är bra för tänderna. Valpar vill gärna gnaga på något, framför allt när det är dags att få nya tänder.

94 Lär valpen få följa dig

DET FÖRSTA DU MÅSTE LÄRA DIN VALP är att den ska följa efter dig och inte tvärtom. Ropa aldrig på din hund samtidigt som du jagar den. Bli din hunds absoluta favoritintresse så att den söker din kontakt före allt annat. Var den spännande gäckande skuggan som ibland gömmer sig under promenaden. När du dyker upp som gubben i lådan och ropar på din hund kommer den garanterat att rusa till dig. Valpen ska vilja veta var du är.

95 Låt dig inte bli dragen

VEM ÄR UTE OCH GÅR MED VEM? Under de första koppelpromenaderna kommer din valp säkert mest att sitta på rumpan och försöka krafsa av sig kopplet, men snart har den vant sig och börjar hasta framåt i sin iver att upptäcka världen. Passar du inte upp nu har du en hund som drar runt med dig i kopplet. Än är ni långt ifrån att valpen ska behöva gå fot vid din sida, men dra i kopplet ska den aldrig göra. Ta tid på dig. Om valpen inte lyssnar eller om du inte kan locka den att sluta dra kan du helt enkelt stanna och stå stilla utan att titta på eller tala till valpen. Då får den snart tråkigt och kopplet slackas. Då går du igen. Håll på så ett tag så lär sig valpen att den vinner på att inte dra.

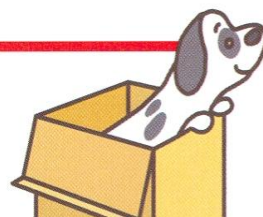
9 mån

Så här utvecklas din valp

10 mån

CIRKA 9 MÅNADER:

Det är viktigt för den unga hunden att få känna sig duktig!
Var generös med beröm och se till att ofta träna moment som hunden klarar.

96 Rätt belöning

BERÖM LAGOM MYCKET. De beteenden du önskar ska belönas på ett eller annat sätt, med en godbit ibland, glada tillrop, en uppmuntrande viskning eller en vänlig smekning. Tänk på att anpassa berömmet till prestationen. En liten valp som just ska till att lägga en hög ute kommer av sig om du tjoar för mycket av glädje. Samma sak gäller till exempel när man så småningom tränar "Sitt kvar". Vem vill sitta still om matte klämmer i med stora gester och ljudliga hurrarop? Rätt belöning till rätt prestation alltså. Tanken är att ni så småningom ska komma så långt i er kommunikation att en fin belöning kan vara en blick mellan dig och hunden. Ni kan varandra så bra att hunden känner att den gör rätt, att du är glad. Och då blir den också glad.

97 Trotsåldern är tuff

TROTSÅLDRAR FINNS INTE BARA i människans värld. Hunden går igenom flera faser som kan upp-levas svåra för ägaren. Precis som hos oss varierar tidpunkten för när de inträffar men mellan fem och sju månaders ålder brukar man märka en förändring i beteendet hos hunden. Kanske blir den plötsligt rädd för saker den tidigare inte reagerat på? Kanske fungerar inte lydningen som den gjort, kanske märker du hur din hund försöker klättra i rang inom flokken? De här perioderna kan upplevas som besvärliga men är man beredd går det lättare. Också här handlar det om att ha kunskap innan saker inträffar. Också här kan du få stor hjälp av hundklubbar och erfarna hundägare.

98 Det är leken som lär

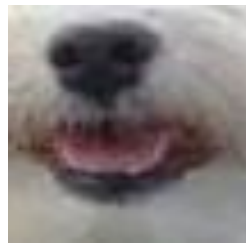
LEKEN ÄR VIKTIG. Det är i leken tiken och andra vuxna hundar uppfostrar valpen, lär den hur livet fungerar och vad som väntar därutöver.

Likadant ska du göra. Använd leken för att lugna ner en valp som klättrar på väggarna. Bygg valpens självförtroende och din roll som en stark, rolig ledare som hunden älskar att följa. Lek med hundar kan vara en hel vetenskap men mycket handlar om vanligt sunt förnuft. Här är några enkla regler:

- Jakt lek är när du får valpen att jaga något, som en boll i ett snöre. Det är en spännande lek som slutar direkt när valpen fått tag på "bytet". Ibland vinner du och valpen får aldrig tag i bollen, ibland får valpen vinna och stolt bära runt sin vinst en stund.
- Kamp leken börjar när du drar i ena änden och valpen i den andra. Här kan du styra beroende på valpens mentala kapacitet och mognad. En osäker valp mår bra av att vinna en dragkamp (även om den inte får det varje gång), en stöddig och kamplysten hund mår bra av att förlora. Gör leken kort och när du avbryter gör du det distinkt och tydligt.
- Släpp en boll eller en handske på promenaden. Mana valpen att hämta den. Hjälpt den mycket första och andra gången. Sedan brukar det gå av sig självt. *Var sparsam med att kasta pinnar. Den leken kan snabbt övergå till en vana som stressar mer än den är rolig.
- Var den som tar initiativ. De gör en trygg ledare. Om valpen pockar på uppmärksamhet och vill leka ska du inte bry dig alls. Men bara en liten stund, tills valpen lugnar sig. Det är då du sätter i gång en rolig lek. Men gör den kort och var alltid den som avbryter. Då gör du dig intressant för valpen.
- Lek ofta men inte så länge varje gång. Valpen ska inte hinna tröttna på dig och dina lekar .

99 *Öva upp luktsinnet*

ALLA HUNDAR HAR ETT I DET NÄRMASTE ofatt-bart bra luktsinne. De föds med den kapaciteten men många hundar behöver lite hjälp på traven för att lära sig använda nosens möjligheter. Börja med den lilla valpen. Dra en matbit längs köksgolvet då inte valpen ser. Hämta den lilla och visa på spårets början. Ganska snart har du en minispårhund i huset och med det en stor mängd ek möjligheter. Lägg korta, enkla spår lite var som helst. Det behöver inte vara matlukt i spåret, det fungerar bra med någon av valpens leksaker eller en av dina skor (som du inte är rädd om). Senare kommer nästa steg, att träna spår på allvar. Så här i början är det lekfullhet som gäller.

Ställ inga krav. Det har gjorts undersökningar som alla pekar på samma sak: När hunden använder luktsinnet använder den en stor del av hjärnan. Det här handlar om stor koncentration. Och det är bra, där har du ett enkelt sätt att ge valpen/hunden möjligheter att få stor mental stimulans på kort tid. Men det innebär också att spåren ska vara korta. Som vanligt i både valp- och hundsammanhang är det bättre med flera korta pass än ett långt.

100 *Träna valpens balans*

EN HUNDS SJÄLVFÖRTROENDE hänger ofta ihop med vad den tror sig klara rent fysiskt. Vilket nästan alltid är betydligt mer än vad den är tränad i att göra. Ett sätt att träna kopplingen mellan fysiken och hundens mentala kroppskontroll är att träna balans. Tyvärr går många av våra hundar väldigt mycket på slät väg i koppel men ganska lite i oländig terräng. Vilket naturligtvis har att göra med regler som till exempel koppelvånget under sommarhalvåret men också med det faktum att vi människor ibland är ganska bekväma. Gå in i skogen, över stock och sten. Låt hunden jobba med kroppen, med koordination och kontroll. Låt den balansera på stockar och kullfallna träd, låt den hoppa över diken och allt annat som finns längs (eller bredvid) er väg. Annars finns ju alltid brukshundsklubbarnas agility-banor. Där tränas inte bara hundens kroppskontroll utan också samspelet er emellan.

ATT BLI MED VALP ÄR SOMN ATT FÅ ETT NYFÖTT BARN TILL FAMILJEN – DEN ENDA SOM FÅR "SUSSA" ÄR VALPEN !!!!!

